

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Prima Pars Et Prima Secundæ Divi Thomæ Complectvntvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores & praxim spectantes, quæ peculiarem cum
Scholasticis habent connexionem, declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1659

Sect. II. Vtrùm Angeli omnes necessariò differant specie, ubi de diversis
eorum Hierarchiis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13718

Caelos aut curam rerum materialium gerere, sed suam intrinsecam perfectionem habeant à sublu- naribus rebus planè independentem, earum num- erus iuxta sphaerarum Caelestium numerum non est limitandus. Quare ut loco citato notat idem S. Thomas, Aristoteles tandem ait hanc ratio- nem non esse necessariam, sed tantum proba- bilem.

II. Angelorum magnà esse multitudinem agno- verunt an- tiqui.

Imò non planè incognitam Aristoteli & phi- losophis antiquis fuisse Intelligentiarum multitu- dinem patet; ipse enim Aristoteles i. de Caelo cap. 9. ait supra cælum esse entia quaedam sempiterna, nullis alterationibus vel passionibus obnoxia, libetiam i. de anima cap. 5. ex Thalete refert omnia esse Deo- rum plena: Deorum autem nomine ait primas substantias intelligendas esse, id est Intelligentias separatas, de quibus tradit, eas putandas esse maximè beatas atque felices, earumque beati- tudinem, non in actione aliqua, sed in contem- platione positam esse. His denique ascribit regem, per hoc innuens, licet Intelligentiæ Dii appellerentur, inter eas tamen esse unum aliquod supremum Numen vere divinitatis particeps, quod alibi vocavit Ens Entium. Ex quibus constat, Ari- stoteli penitus ignotam non fuisse Angelorum multitudinem, nec ex mero munere movendi or- bes Caelestes, illorum eum numerum collegisse, cum dicat ex iis plurimos ab omni actione circa res corporeas esse immunes, & republicam in- ter se, extra & supra res materiales constituere.

Intelligentiis Regem assi- gnabat Ari- stoteles.

III. Magnam dari Ange- lorum nu- merum cer- tum est.

Nobis verò aliunde certò constat longè maxi- mam esse Angelorum multitudinem, cum in Scri- pturis sæpe asseratur: sic Daniëlis 70. v. 10. di- citur Millia millium ministrabant ei, & decies centena millia assistebant ei. Item Apocal. 5. v. 11. Audivi vocem Angelorum multorum: & paulò post, & erat numerus eorum nullus millium, &c. malos etiam An- gelos magno numero esse, ex eo constat, quod ad Ephæsius 6. v. 12. dicat Apostolus esse nobis bel- lum adversus principes & potestates &c. & Tobiae 6. v. 8. extricat omne genus demoniorum. Ex quibus & aliis constat plurimos existere.

IV. Quantum in particulari sit Angelorū numerus est incertum.

Hoc certum: quis autem sit in particulari An- gelorum numerus, maximè est incertum: S. Tho- mas tamen citatus ait superare numerum rerum omnium corporearum; quod de speciebus saltem est intelligendum. S. Gregorius Nyssen. lib. de hominis opificio cap. 17. ait, licet in Angelis non sit propagatio, eorum tamen copias numero quo- dam esse infinitas. Velle autem determinatè dice- re quis sit Angelorum numerus, & utrum major an minor quàm hominum, divinare est. Dicunt aliqui plures multò esse Angelos, cum singuli ho- mines ex infuso Angelorum ordine sibi deputatos habeant custodes. Sed quid vetat diversis homi- nibus successivè eundem assignari custodem, sicut idem Angelus eidem provinciae perpetuò præest.

V. Plures Angelicæ- it sint an homines.

Alii plures esse dicunt homines, eò quod ter- tia pars Angelorum ceciderit, quorum locum sup- plent homines: plures autem quàm duæ tertiæ partes hominum damnantur. Sed primò non cer- tò constat illum Apocalypsis locum intelligi de Luciferò, & Angelis: multi enim illum interpre- rantur de Antichristo, & multitudine justorum, quos in errorem & ruinam secum est tracturus. Deinde unde habetur non plures homines salvan- dos, quàm Angeli sint damnati? Quare S. Augu- stinus in Enchirid. cap. 29. Per hominum, inquit, reparationem non solium civitas illa Caelestis nulla civium suorum numerositate fraudabitur, sed uberiore etiam copia sorte regnabit, quia non scimus quantum sit, vel

S. Augusti- nus.

salvatorum hominum vel malorum Angelorum nume- rus. Præterea suppleri loca Angelorum possunt ab hominibus, non per numeri æqualitatem, sed per excellentiam gloriæ, ita ut homines salvandi, licet numero fortè pauciores, ob abundantiam tamen gloriæ pluribus ex Angelis, qui cecide- runt, æquivalent. Sed horum, utpote incerto- rum, ulteriori discussione superfedebò.

Quo sensu homines sal- vandi An- gelorum nu- merum sup- plent.

SECTIO SECUNDA.

Utrum Angeli omnes necessariò diffe- rant specie: ubi de diversis eorum Hierarchiis.

TRIPLEX statuitur Angelorum Hierarchia, quæ idem est ac principatus sacer, seu colle- ctio personarum aliquo modo sacrarum sub ali- quo principe. In hac triplici Hierarchia novem sunt ordinum seu dignitatum gradus, in scriptura enumerati; nempe Angeli, Archangeli, Principatus, Potestates, Dominationes, Virtutes, Throni, Cherubini, & Seraphini. Certum est itaque novem esse An- gelorum ordines, dignitate & gradu inæquales, li- cèt de modo quo inter se disponantur non satis constet: S. Dionysius tamen sexto de Caelesti Hierarchia & sequentibus illos eo ordine, quo à nobis recensiti sunt enumerat. Alii nihilominus Patres, tam Græci quàm Latini ordinem non ni- hil invertunt, eosque diversimodè collocant.

Triplex se- cundum Theologos datur an- gelorum Hierarchia.

Quo pacto in Hierar- chia inter se disponantur.

Quamvis autem nonnulla ex his nominibus, ut Virtutes, Dominationes, Throni usurpentur interdum ut pluribus ordinibus communia, se- cundum peculiare tamen significationes suis quæ- que ordinibus applicari possunt: unde & S. Paulus, ad Ephes. & ad Colossenses: de iis loquitur ut distinctis, sive Throni, inquit, sive Dominationes &c. Dari itaque distinctionem aliquam specifi- cam inter Angelos non videtur dubium, utpote quibus diversi competant, etiam à naturâ, ordines & gradus, non à gratiâ tantum, cum & inter da- mones sit aliqua ordinum distinctio. Beelzebub enim in Scriptura dicitur princeps demoniorum. In presenti ergo inquirimus utrum ita distinguan- tur specie, ut nulli duo creati Angeli possint spe- cie non diversi.

Ex his no- minibus quædam ca- rita à quibus accipiuntur.

Inter demo- nes aliqua est ordinum distinctio.

Thomistarum communis opinio est, non posse Deum, etiam de potentia absoluta duos Angelos creare, solo numero diversos: ita Cajetanus in Articulum quartum, disputationis quinquagesi- mæ, & alibi sæpe: quod etiam passim docent re- centiores Thomistæ, quibus aggregari vult P. Gra- nado hic, tractatu primo, Disp. quartâ: Thomi- stæ verò antiquiores hanc sententiam non do- cent.

III. Rectiorum quorundam de Angelorū distinctione opinio.

Dicendum, non repugnare ut producat Deus duos vel plures Angelos, solo numero distinctos, ita Scotus, Halensis, Durandus, Richardus, Al- bertus, & communis antiquorum opinio. Ex Thomistis etiam eandem sententiam tenent Ferrar- ra, Bannes, Zimel, & alii nonnulli: idem docet Suarez Disp. 5. Metaphys. sect. 2. num. 23. & 28. & hic lib. 1. cap. 15. Arrubal, Hurtado, Disp. 12. Metaph. sect. 3. Arriaga hic, Disp. 4. Tannerus i. dub. 5. num. 19. & 21. & alii. Et sanè, quoad po- tentiam saltem absolutam, videtur clara mens Di- vi Thomæ, cujus auctoritatem hac in re optime examinat Suarez citatus, opusculo enim 16. in fine primæ objectionis Averrois sic loquitur. Valde videtur,

IV. Non repug- nant duo vel plures Angeli nume- ro distin- cti.

ruditer, inquit, argumentatur ad ostendendum, quod Deus facere non possit, quod sint multi intellectus ejusdem speciei, credens hoc implicare contradictionem. Unde ipsi Thomista quando S. Thomas alibi dicit, hoc esse impossibile, non posse fieri, &c. ipsum explicant, quod solum loquatur secundum potentiam ordinariam.

V. Dicitur in istiusmodi eadem est potentia ordinaria & absoluta.

Sed dicit aliquis cum Suarez lib. 1. cap. 15. n. 6. eandem hic esse potentiam ordinariam, & absolutam, nisi enim ex parte quasi objecti, & inter res ipsas sit aliqua multiplicabilitas numerica, non possunt duo Angeli numero tantum distincti produci, etiam de potentia absoluta: nec enim potest Deus per ullam potentiam producere id, quod in conceptu suo objectivo non involvit possibilitatem, seu quod non repugnat, alioqui potest Deus rem quamvis impossibilem pro libito reddere possibilem. Si vero sit ex parte objecti multiplicabilitas numerica in natura Angelica poterat duo vel plures ex ipsis numero distincti, simul, etiam de lege ordinaria, produci.

VI. Aliud est duo simul esse possibile, aliud esse possibile simul.

At sane hoc universum non tenet, sunt in aliqua specie plura individua numero tantum distincta, ergo possunt simul de lege ordinaria produci; aliud enim est simul esse possibile, aliud esse possibile simul, res quippe omnes ab aeterno simul erant possibile, non potuerunt tamen produci simul ab aeterno, cum secundum multos nec divinitus produci quidquam possit ab aeterno. Deinde duae partes durationis simul sunt, & in quovis instanti, etiam aeternitatis, possibile, quae tamen per nullam potentiam in eodem instanti, aut tempore possunt produci simul. Sic materia jam, seu simul potest recipere hanc vel illam formam substantialem, non tamen potest eas de lege ordinaria recipere simul. Idem est de duabus ubicationibus ejusdem corporis in eodem loco, duabus actionibus, actibus intellectus respectu ejusdem objecti & subiecti, quae licet simul sint possibile, non tamen possunt sine miraculo inesse simul eidem subiecto.

Votis ex- pluri ostenditur diversitas inter potentiam ordinariam, & absolutam.

VII. Hac late ostensa sunt in Philosophia.

Conclationem vero num. 4. positam late probavi Disp. 2. Metaph. ubi ostendi principium individuationis non desumi a materia signata. Cum ergo haec ibi fuisse dicta sint, non sunt hoc loco repetenda, sed ad ea quae in philosophia tractavi lectorem ad philosophiam remittam.

VIII. In quo sita sit diversitas specificae.

Quosdam etiam Theologos video, fuisse hic disputantes, in quo sita sit diversitas specificae: sed cum hanc etiam quaestionem Disp. 5. de Anima late discussissem, dixerimque physice loquendo in notabili diversitate inter duo consistere, nihil hic amplius de illa adjiciam.

SECTIO TERTIA.

Inferuntur quaedam circa specificacionem, & aequalitatem, vel inaequalitatem Angelorum.

I. Duo, non numero tantum, sed etiam specie distincta, possunt esse in perfectione inaequalia.

HINC infero contra patrem Hurtado Disp. 2. de anima sect. 6. & 7. Valquez tom. 2. in 1. p. dist. 122. cap. 2. & alios nonnullos posse nihilominus non duo individua solum, sed duas etiam res specie distinctas esse in perfectione aequales. De primo vix quisquam dubitat, imò ita plerumque contingit: duo enim ignes, duae aquae, calores etiam albedines, &c. aequalis inter se intensio, sunt aequales in perfectione substantiali, idque

R. P. Comptoni Theol. Scholast. Tom. 1.

licet in extensiva perfectione sit inaequalitas. Multi quoque affirmant omnes animas hominum defecto esse in perfectione aequales. Quod si quis objiciat Doctores Parisienses damnasse sententiam asserentem omnes animas hominum esse in perfectione aequales, Respondet P. Hurtado hanc definitionem non transire Sequanam.

Secunda vero pars, quod scilicet duae res specie distinctae, esse possunt in perfectione substantiali aequales, probatur: nam secundum ipsum Hurtado dari possunt aliqui modi perfectiores aliqua substantia completa; imò de facto ait unionem hypostaticam perfectiorem esse lapide vel igne, item aliquid non vivens perfectius esse aliquo vivente, ut Coelum urtica. Idem docet Zuniga Disp. 5. de Trin. dub. 12. memb. 3. num. 6. esse scilicet possibile aliquod accidens perfectius aliqua substantia. Deinde non videtur dubium quin creari possit aliqua avis perfectior aliquo animali quadrupede, lepore exempli causa: cum ergo sint etiam nonnullae aves lepore imperfectiores, cur dari etiam non poterit aliqua ei aequalis, cum ave illa quae est imperfectior, creari perfectior & perfectior possit usque ad illam lepore perfectiorem; ergo ex illis aliqua erit lepori in perfectione aequalis, & tamen specie differet a lepore, ergo.

II. Ostenditur duas res in perfectione aequales, posse esse specie distinctas.

Confirmatur in quantitate, ubi quia potest produci una quantitas auri minor palmo ligni, alia major, potest etiam produci una aequalis. Cum ergo in aliis sit sufficiens fundamentum ad asserendum posse dari rem unam aequalem alteri, quia potest dari major illa, & minor, ita & hic: sicut enim in quantitate molis hoc non repugnat, ita nec repugnabit in quantitate perfectionis, seu virtutis.

III. A quantitate molis arguitur ad quantitatem virtutis.

Dices primo: duas quantitates quantitativè diversas, esse quantitativè inaequales, ergo duae res essentialiter diversae, esse debent essentialiter inaequales. Respondetur, vel per quantitativè diversitas, intelligitur quantitates illas esse diversas in mole, vel in entitate; si secundum, non sequitur ex eo quod duae quantitates sint hoc sensu quantitativè diversae, esse eas inaequales, non in mole tantum sed nec in perfectione; quidni enim dari poterunt duae quantitates specie distinctae (qualem ponunt multi quantitatem Caelestem à sublunari) quae tamen quoad perfectionem sint aequales. Sin vero intelligatur primum, nil mirum diversitatem illam arguere inaequalitatem, hoc enim idem est ac dicere quantitates inaequales in magnitudine, esse inaequales in magnitudine; diversitas enim in magnitudine est inaequalitas, cum magnitudo sit species aequalitatis.

IV. Omnis diversitas quantitativa non arguit inaequalitatem.

Inaequalitas molis quamnam arguat in quantitate diversitatem.

Dicunt aliqui secundò: quae inaequaliter distant ab ente, non possunt inter se esse aequalia, sed omnes species inaequaliter distant ab ente, ergo. Primò negatur minor, incipiendo enim ab ente aequaliter per praedicationes formales ab eo distant ignis & aqua, & tamen specie inter se differunt. Deinde major propositio non est vera; sicut enim duo puncta sibi adversa aequaliter distant à centro, ut duo poli, Arcticus & Antarticus qui nihilominus à se invicem toto caelo differunt, ac distant, ita quidni duae species licet in distantia ab ente non sint inaequales, poterunt tamen inter se esse diversae, & distare in perfectione & econtrà.

V. Non omnes species inaequaliter distant ab ente.

Quae inaequaliter distant ab ente possunt inter se esse aequalia, & econtrà.

Deinde perfectio cujusque rei praecipue desumitur à differentia, haec enim est quae dat esse, & distinguit in Metaphysicis, sicut forma in physicis, quidni ergo possunt duae aliqua species, quae immediate participant & subsunt eidem generi, habere duas differentias inaequales, vel etiam quae non subsunt,

VI. Differentia distinguit in Metaphysicis sicut forma in Physicis.